

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลอง
5. วิธีการดำเนินการทดลอง
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กก่อนวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์ เด็กหญิงบ้านราชวิถี ที่อยู่ในช่วงวัยก่อนวัยรุ่นจำนวน 103 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกเข้าศึกษา ดังนี้
 - 1.1 มีอายุในช่วง 9-12 ปี
 - 1.2 เพศหญิง
 - 1.3 ไม่เคยได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และไม่เคยได้รับการฝึกฝนหรือเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการส่งเสริมความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมาก่อน
 - 1.4 สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองได้
 - 1.5 ไม่มีปัญหาในการมองเห็น การได้ยิน การใช้ภาษาพูดและสามารถอ่านออกเขียนได้ มีความพร้อมและยินดีเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กก่อนวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยให้เด็กก่อนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานสงเคราะห์และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ตอบแบบสอบถามความรู้สึกรู้สึกมีปมด้อยในตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.2 นำแบบสอบถามความรู้สึกรู้สึกมีปมด้อยในตนเองที่เด็กตอบมาทำการตรวจให้คะแนน จากนั้นเรียงคะแนนจากต่ำสุดไปสูงสุด เลือกเด็กที่ตอบได้คะแนนความรู้สึกรู้สึกมีปมด้อยในตนเองสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไปทั้งหมด ได้จำนวน 26 คน

2.3 ในจำนวน 26 คน สอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการศึกษาวิจัยได้ 23 คน แล้วสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับสลากจากเด็กที่สมัครใจให้ความร่วมมือเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวน 18 คน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม จำนวน 6 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการโปรแกรมกลุ่มการเห็นคุณค่าในตนเอง จำนวน 6 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความรู้สึกรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม
3. โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ แบ่งออกได้เป็น

1. แบบสอบถามความรู้สึกรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างดังนี้
 - 1.1 ศึกษาทฤษฎี คำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง ของ เอคเลอร์ (Adler) และอีริก อีริกสัน (Eric Erickson) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
 - 1.2 สร้างแบบสอบถามความรู้สึกรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง โดยใช้แนวคิดของเอคเลอร์ (Adler) และอีริก อีริกสัน (Eric Erickson) ซึ่งทำเป็นแบบประเมินค่าการให้คะแนนแบบ (Rating Scale) ได้ข้อคำถามจำนวน 60 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา

1.2.1 ด้านท่วงร่างกาย เป็นข้อความที่ให้ผู้ตอบประเมินตนเองในเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับร่างกายของตนเอง เช่น ลักษณะทางกายภาพของตนเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่นความแข็งแรงหรืออ่อนแอ ความบกพร่องต่าง ๆ ในร่างกายของตน ความรู้สึกที่มีต่อตนเองในเรื่องความเชื่อมั่น ความพึงพอใจ การดูแลรักษาความสะอาด การเอาใจใส่สุขภาพ การพักผ่อน เป็นต้น

1.2.2 ด้านอารมณ์ เป็นข้อความที่ให้ผู้ตอบประเมินตนเองในด้านอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงออกต่อสถานการณ์ใด ๆ เช่น เชื่อว่าตนไม่มีความสำคัญ ไม่มีค่า รู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถในการทำอะไรรให้ประสบความสำเร็จ มองตนเองในทางลบ มีการประเมินตนเองต่ำ ขาดการยอมรับนับถือ ไม่มีความภาคภูมิใจในตนเองทำให้เกิดความท้อแท้เบื่อหน่าย ไม่มีกำลังใจในการเรียน การทำงานหรือการอยู่ร่วมในสังคม เป็นต้น

1.2.3 ด้านสังคม เป็นข้อความที่ให้ผู้ตอบประเมินตนเองในด้านสังคม เช่น ความเป็นที่นิยมชื่นชมยกย่องในหมู่เพื่อนฝูง ครอบครัวหรือการได้รับการเอาใจใส่จากบุคคลที่มีความสำคัญต่อตน การปรับตัว เป็นต้น

1.2.4 ด้านสติปัญญา เป็นข้อความที่ให้ผู้ตอบประเมินตนเองในด้านสติปัญญา เช่น ความสามารถในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ การมีปฏิสัมพันธ์ไหวพริบในการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ เป็นต้น

1.3 นำแบบสอบถามไปปรับแก้ตามคำแนะนำของประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขแล้วให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง และ รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศนีย์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ พบว่ามีข้อคำถามห้าข้อที่มีความหมายไม่ชัดเจน ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำให้ตัดข้อคำถามนั้น ๆ ออก จึงเหลือข้อคำถามทั้งหมด 55 ข้อ และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ

1.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับเด็กก่อนวัยรุ่น ที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ณ สถานสงเคราะห์เด็กหญิง จังหวัดสระบุรี เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม หลังจากการทดลองใช้ จึงนำแบบสอบถามทั้งหมดทำการตรวจให้คะแนน และเนื่องจากแบบสอบถามวัดความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองนี้ประกอบด้วยข้อความคำถามทั้งในด้านบวก และด้านลบในการตอบแบบสอบถามเกณฑ์การให้คะแนนจึงแตกต่างกัน ดังนี้

ข้อคำถามที่มีความหมายทางด้านบวก ให้คะแนนดังนี้

ถ้าตอบ “มากที่สุด”	ได้ 1 คะแนน
ถ้าตอบ “มาก”	ได้ 2 คะแนน
ถ้าตอบ “ปานกลาง”	ได้ 3 คะแนน
ถ้าตอบ “น้อย”	ได้ 4 คะแนน
และถ้าตอบ “น้อยที่สุด”	ได้ 5 คะแนน

ข้อคำถามที่มีความหมายทางด้านลบ ให้คะแนนดังนี้

ถ้าตอบ “มากที่สุด”	ได้ 5 คะแนน
ถ้าตอบ “มาก”	ได้ 4 คะแนน
ถ้าตอบ “ปานกลาง”	ได้ 3 คะแนน
ถ้าตอบ “น้อย”	ได้ 2 คะแนน
และถ้าตอบ “น้อยที่สุด”	ได้ 1 คะแนน

1.6 นำคะแนนจากการตอบแบบสอบถามทั้งหมด 30 คนที่ได้มาตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองตามวิธีการของคอนบัก (Conbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .91 ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้ไปใช้ในการดำเนินการศึกษาวิจัยต่อไป

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สร้างขึ้นโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเทคนิคการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม จากเอกสารและทฤษฎี ตำรา บทความ งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมายและวิธีดำเนินการที่เหมาะสมในการที่จะทำให้ความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองลดลง โดยปรับเปลี่ยนการรับรู้ในการแก้ไข ลดและขจัดความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง ป้องกันมิให้บุคคลนั้นมีหรือเกิดความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองอีก รวมทั้งวิธีการเสริมสร้างการมองเห็นคุณค่าในตนเองให้กับบุคคลเหล่านั้นเพิ่มขึ้นด้วย

2.2 สร้างและใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมโดยศึกษาจากรูปแบบการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตาม โปรแกรมทฤษฎีทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมของเอลลิส ตามรูปแบบเอบีซีดีอี (ABCDE)

เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรม ตามจุดมุ่งหมายและวิธีการดำเนินการที่กำหนด แบ่งเป็นการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา ดังนี้

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศสร้างความสัมพันธ์

ครั้งที่ 2 แนวคิดการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม

ครั้งที่ 3 ฝึกทำแบบฝึกหัดคิดอย่างมีเหตุผลจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

ครั้งที่ 4 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม
ด้านร่างกาย

ครั้งที่ 5-6 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม
ด้านอารมณ์

ครั้งที่ 7-8 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม
ด้านสังคม

ครั้งที่ 9 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม
ด้านสติปัญญา

ครั้งที่ 10 ปังฉิมนิเทศ

2.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แล้วนำโปรแกรมที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง และ รองศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์ีย์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง พิจารณาความสอดคล้องกับเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยจะจัดแผนการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณา เหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม เพื่อทดลองใช้ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

2.4 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามโปรแกรมทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ณ สถานสงเคราะห์เด็กหญิง จังหวัดสระบุรี จำนวน 6 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ภาษาที่ใช้ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และเวลาในการให้คำปรึกษา ในวันศุกร์ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 เวลา 18.00 – 18.50 น. และวันเสาร์ที่ 1 มีนาคม 2546 เวลา 9.30 – 10.20 น. จากนั้นนำโปรแกรมเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มาปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

2.5 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามโปรแกรมทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปดำเนินการทดลอง

3. โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง

โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้น โดย

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนการสร้างโปรแกรมอย่างเหมาะสม

3.2 สร้างโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองตามกรอบแนวคิดของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith, 1981 b) ที่เชื่อว่าคุณค่าในตนเองเป็นการที่บุคคลพิจารณาประเมินตนเองแล้วแสดงออกในแง่ของการยอมรับตนเองหรือไม่ยอมรับตนเอง ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงขอบเขตความเชื่อของบุคคลที่มีต่อตนเองและบุคคลอื่นสามารถรับรู้ได้จากคำพูดและท่าทางที่บุคคลนั้นแสดงออกมา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้าง โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองตามจุดมุ่งหมายและนิยามศัพท์เฉพาะประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านทั่วไป ด้านครอบครัว ด้านสังคมและเพื่อน และด้านโรงเรียน นำมากำหนดเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้เยาวชนได้รู้จักมองตนเองในทางบวก มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก เป็นที่พึ่งของตนเองและผู้อื่นได้ เห็นความสำคัญในตนเองและเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง มีความพึงพอใจในตนเองและภาคภูมิใจที่สามารถปฏิบัติตนให้เป็นที่รัก และมีความสำคัญต่อครอบครัว ตลอดจนเป็นที่ยอมรับจากบุคคลอื่นในสังคมได้ ดังนี้

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศสร้างความสัมพันธ์

ครั้งที่ 2 ให้สมาชิกตระหนักและยอมรับถึงสิ่งที่เข้ามาหรือสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง นั้นไม่ใช่ปัญหา ค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง

ครั้งที่ 3 ส่งเสริมให้สมาชิกได้มองเห็นข้อดี รู้จักมองตนในทางบวก มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก ให้เห็นความสามารถตามแต่นัดของตนเอง

ครั้งที่ 4 โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองด้านทั่วไป

ครั้งที่ 5-6 โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองด้านครอบครัว

ครั้งที่ 7 โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียน

ครั้งที่ 8-9 โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองด้านสังคมและเพื่อน

ครั้งที่ 10 ปังฉิมนิเทศ

3.3 นำโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองให้ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง และ รองศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว.สมพร สุทัศนีย์ ตรวจสอบในเรื่องการสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย นิยามศัพท์เฉพาะ และผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรง

คุณวุฒิภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยจะจัดโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อทดลองใช้ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

3.4 นำโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองที่สร้างไปทดลองใช้กับเด็กก่อนวัยรุ่น ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ณ สถานสงเคราะห์เด็กหญิงจังหวัดสระบุรี จำนวน 6 คน ในวันศุกร์ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 ในเวลา 16.00 – 16.50 น. และวันเสาร์ที่ 1 มีนาคม 2546 ในเวลา 11.00 – 11.50 น. เพื่อหาข้อบกพร่องตลอดจนวิธีการและระยะเวลา กำหนดไว้เหมาะสม จึงนำมาใช้กับกลุ่มทดลอง

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ 3 กลุ่ม วัคก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (Randomized Control Group Pretest-Posttest Design) ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลองแบบวัคระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล (Randomized Control Group Pretest-Posttest Design) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 249)

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง	ติดตามผล
$E_1 R$	T_1	X_1	T_2	T_3
$E_2 R$	T_1	X_2	T_2	T_3
CR	T_1	--	T_2	T_3

วิธีการดำเนินการทดลอง

มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

1.1 ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กหญิงจังหวัดสระบุรี เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม กับเด็กที่มีคุณสมบัติเหมือนแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองปฏิบัติการให้คำปรึกษา

เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และทดลองใช้โปรแกรมกลุ่มการเห็น

1.2 ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงท่านผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี เพื่ออนุญาตทำการศึกษาวิจัยขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามแก่เด็กที่มีอายุอยู่ในช่วง 9-12 ปี เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ บอกจุดประสงค์ของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

2. ขั้นตอนการทดลอง แบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

2.1 ระยะก่อนการทดลอง

2.1.1 ผู้วิจัยเข้าพบท่านผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กหญิงจังหวัดสระบุรี เพื่อขออนุญาตทดลองใช้แบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง (Try Out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม กับเด็กที่มีคุณสมบัติเหมือนแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองปฏิบัติการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมและทดลองใช้โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง กับเด็กที่มีคุณสมบัติเหมือนแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน ถ้าพบว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจึงนำไปทำการทดลองต่อไป

2.1.2 ผู้วิจัยเข้าพบท่านผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี ขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามแก่เด็กที่มีอายุอยู่ในช่วง 9-12 ปี เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1.3 นำแบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับเด็กที่มีอายุอยู่ในช่วง 9-12 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยก่อนวัยรุ่น จำนวน 103 คน โดยให้เด็กตอบคำถามในแบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง ถ้าเด็กไม่เข้าใจข้อใดผู้วิจัยจะอธิบายให้เด็กเข้าใจ หลังจากนั้นจึงทำการตรวจคะแนนในแบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองทั้งหมดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คัดเลือกเด็กที่มีคะแนนความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ได้จำนวน 26 คน (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 คือคนที่ 26 นับจากคะแนนสูงสุด) สอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลองได้จำนวน 23 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างมาจำนวน 18 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลากอีกครั้งเพื่อแบ่งเป็น 3 กลุ่ม มีกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน เก็บคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไว้เป็นคะแนนความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองในระยะก่อนทดลอง (Pretest)

2.2 ระยะการทดลอง

2.2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 เป็นเด็กที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม เริ่มการทดลองวันที่ 4 มีนาคม 2546 ถึงวันที่ 25 มีนาคม 2546 ผู้วิจัยกำหนดไว้ 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ในวันอังคาร วันพฤหัสบดี และวันเสาร์ ติดต่อกันประมาณ 4 สัปดาห์ ในเวลา 14.00 – 14.50 น.

2.2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 เป็นเด็กที่ได้รับการโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง เริ่มการทดลองวันที่ 5 มีนาคม 2546 ถึงวันที่ 26 มีนาคม 2546 ผู้วิจัยกำหนดไว้ 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ในวันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ ติดต่อกันประมาณ 4 สัปดาห์ ในเวลา 14.00 – 14.50 น.

2.2.3 กลุ่มควบคุม เป็นเด็กที่ได้รับวิธีปกติหรือมีการดำเนินกิจกรรมตามปกติ ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมและไม่ได้รับโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง

2.3 ระยะหลังการทดลอง

2.3.1 กลุ่มทดลองที่ 1 เป็นเด็กที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ทำแบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง วันที่ 26 มีนาคม 2546

2.3.2 กลุ่มทดลองที่ 2 เป็นเด็กที่ได้รับการโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง ทำแบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง วันที่ 26 มีนาคม 2546

2.3.3 กลุ่มควบคุม ทำแบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง วันที่ 26 มีนาคม 2546

2.4 ระยะติดตามผล

2.4.1 กลุ่มทดลองที่ 1 เป็นเด็กที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ทำแบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง วันที่ 17 เมษายน 2546

2.4.2 กลุ่มทดลองที่ 2 เป็นเด็กที่ได้รับการโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง ทำแบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง วันที่ 17 เมษายน 2546

2.4.3 กลุ่มควบคุม ทำแบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง วันที่ 17 เมษายน 2546

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างโดย

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง
2. เปรียบเทียบคะแนนความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มกับกลุ่มควบคุม ทั้ง 3 ระยะ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated Measures analysis of variable : one between-subjects variable and within-subject variable) (Howell, 1997, pp. 458-471) และตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นโดยภาษาคิวเบติก รุ่น 4.50 (QBASIC Version 4.50) ของท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม (อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัย และวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา) และเมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทดสอบรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls produce)